

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ 2019

Παρουσίαση αποτελεσμάτων: Ευαγγελία Τζοροβίλη, Μαργένη Παπακωνσταντίνου, Χριστίνα Χρυσοχόου

Την Ευρωπαϊκή Ημέρα Καρδιακής ανεπάρκειας (11^η Μαΐου 2019) η Ελληνική Καρδιολογική Εταιρεία πραγματοποίησε ενημέρωση του κοινού σε 6 πόλεις της χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα, Αργίριο και Κρήτη) διαθέτοντας στους πολίτες ενημερωτικά φυλλάδια σχετικά με την καρδιακή ανεπάρκεια. Επίσης, πραγματοποιήθηκε η συμπλήρωση του Ευρωπαϊκού Ερωτηματολογίου μεταφρασμένου στα ελληνικά, με σκοπό τη διερεύνηση των γνώσεων των πολιτών σχετικά με την καρδιακή ανεπάρκεια και τους κύριους παράγοντες κινδύνου που συμβάλλουν στη νόσο. Τα αποτελέσματα της έρευνας στον ελληνικό πληθυσμό αναλύονται παρακάτω.

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 748 άτομα (52.1% άνδρες) από τις 6 πόλεις με μέση ηλικία 57.7 (± 16.9) έτη. Η πλειοψηφία των ερωτώμενων είχε ολοκληρώσει την ανώτατη εκπαίδευση (45.4%) (**Πίνακας 1**). Στη συνέχεια ελήφθησαν πληροφορίες για το οικογενειακό και εργασιακό τους περιβάλλον και αξιολογήθηκαν οι γνώσεις τους σχετικά με την καρδιακή ανεπάρκεια. Η συχνότητα των απαντήσεων στις προαναφερθέντες ερωτήσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στους **Πίνακες 2 & 3**.

Πίνακας 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά των $n=748$ ατόμων της έρευνας.

Φύλο	
Άνδρες (n,%)	390 (52.1%)
Γυναίκες (n,%)	317 (42.4%)
Ηλικία (έτη)	
	57.7 \pm 16.9
Περιοχή	
Αθήνα (n,%)	84 (11.2%)
Θεσσαλονίκη (n,%)	121 (16.2%)
Πάτρα (n,%)	70 (9.4%)
Ιωάννινα (n,%)	111(14.8%)
Αργίριο (n,%)	40 (5.3%)
Κρήτη (n,%)	64 (8.6%)

Επίπεδο εκπαίδευσης	
Δημοτικό σχολείο (n,%)	89 (11.9%)
Γυμνάσιο (n,%)	53 (7.1%)
Λύκειο (n,%)	151 (20.2%)
Τεχνική κατάρτιση (n,%)	113 (15.1%)
Ανώτατη εκπαίδευση (n,%)	337 (45.1%)

Πιο συγκεκριμένα, το 63.7% των ερωτώμενων διέμεναν με τον σύζυγο/σύντροφο τους ή/και τα παιδιά τους (33.7%) και το 13.5% εργαζόταν στον υγειονομικό τομέα. Όσον αφορά στην καρδιακή ανεπάρκεια, το 8.4% έπασχε από τη νόσο, ενώ 2 στους 10 ερωτώμενους είχαν κάποιο άτομο στο οικογενειακό ή φιλικό τους περιβάλλον που έχει διαγνωστεί. Σχεδόν 1 στους 2 ερωτώμενους (47.9%) γνώριζε τη συμπτωματολογία της νόσου, ενώ ως συχνότερα συμπτώματα ανέφεραν την κόπωση (51.6%), τη δυσκολία στην αναπνοή (48.4%), τον αιφνίδιο πόνο στο στήθος (30.7%) και την αδυναμία (30.5%) (**Πίνακας 2**).

Πίνακας 2. Συχνότητες απαντήσεων στο Ευρωπαϊκό ερωτηματολόγιο καρδιακής ανεπάρκειας (ερωτήσεις 1-8).

1. Με ποιο άτομο μένετε;			
Μένω μόνος/η (22.6%)	Σύζυγο/σύντροφο (63.7%)	Παιδιά (33.7%)	Γονείς (9.0%)
Εγγόνια (4.1%)	Φίλους (όχι σύντροφο) (0.9%)	Άλλους συγγενείς (3.5%)	
2. Σε ποιον μπορείτε να απευθυνθείτε σε περίπτωση ανάγκης; (αποδεκτές περισσότερες απαντήσεις)			
Κανένα (3.8%)	Σύζυγο/σύντροφο (63.0%)	Παιδιά (37.7%)	Γονείς (18.2%)
Εγγόνια (2.7%)	Φίλους (όχι σύντροφο) (18.8%)	Άλλους συγγενείς (14.8%)	
3. Εργάζομαι (έχω εργαστεί) στον υγειονομικό τομέα		Ναι (13.5%)	Όχι (86.5%)
Αν ναι,			
ως ιατρός (2.0%)	στην υγειονομική περίθαλψη (καρδιολογικοί ασθενείς) (1.1%)	στην υγειονομική περίθαλψη (μη-καρδιολογικοί ασθενείς) (1.9%)	Άλλοι (4.8%)
4. Γνωρίζετε τα συμπτώματα της καρδιακής ανεπάρκειας;		Ναι (47.9%)	Όχι (52.1%)
5. Πάσχω από καρδιακή ανεπάρκεια.		Ναι (8.4%)	Όχι (76.9%) Δεν γνωρίζω (14.7%)
6. Κάποιος στην οικογένεια μου πάσχει από καρδιακή ανεπάρκεια.		Ναι (21.4%)	Όχι (66.5%) Δεν γνωρίζω (12.1%)
7. Κάποιος από το φιλικό μου περιβάλλον πάσχει από καρδιακή ανεπάρκεια.		Ναι (20%)	Όχι (49.4%) Δεν γνωρίζω (30.6%)
8. Επιλέξτε συνηθισμένες ενοχλήσεις και συμπτώματα καρδιακής ανεπάρκειας. (αποδεκτές περισσότερες απαντήσεις)			

Πονοκέφαλος (9.0%)	Κόπωση (51.6%)	Αύξηση βάρους (16.6%)	Ζάλη (21.1%)
Δυσκολία στην αναπνοή (48.4%)	Εφίδρωση (26.3%)	Αδυναμία (30.5%)	Παράλυση (3.7%)
Εμετός (8.4%)	Αιφνίδιος πόνος στο στήθος (30.7%)	Οίδημα κάτω άκρων (28.5%)	Δυσκολία στη βάδιση (26.9%)
Δεν γνωρίζω (15.1%)	Κανένα από τα παραπάνω (4.7%)		

Το 84.7% των ατόμων θεωρεί ότι η καρδιακή ανεπάρκεια επηρεάζει πολλά όργανα, ενώ μόνο το 32.1% θεωρεί ότι οι ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια θα πρέπει να αποφεύγουν την άσκηση. Ως άμεσες συνέπειες της νόσου ανέφεραν κυρίως τη νεφρική δυσλειτουργία (39.4%), την κατάθλιψη (28.7%) την μυϊκή ατροφία (18.6%) και τις διαταραχές μνήμης (15.9%). Τέλος, ως τρόπους αντιμετώπισης ανέφεραν κυρίως τη διατροφή (47.9%), τη φαρμακοθεραπεία (47.1%), την εμφύτευση βηματοδότη (39.7%), την άθληση (38.9%) και άλλες καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις (30.3%) **(Πίνακας 3)**.

Πίνακας 3. Συχνότητες απαντήσεων στο Ευρωπαϊκό ερωτηματολόγιο καρδιακής ανεπάρκειας (ερωτήσεις 9-14).

9. Η καρδιακή ανεπάρκεια είναι φυσιολογική σε μεγαλύτερη ηλικία.	Σωστό (49.4%)	Λάθος (50.6%)	
10. Η καρδιακή ανεπάρκεια επηρεάζει πολλά όργανα.	Σωστό (84.7%)	Λάθος (15.3%)	
11. Οι ασθενείς που πάσχουν από καρδιακή ανεπάρκεια θα πρέπει να αποφεύγουν την άσκηση.	Σωστό (32.1%)	Λάθος (67.9%)	
12. Ποια συνοδά νοσήματα προκαλούνται ή επιδεινώνονται από την καρδιακή ανεπάρκεια; (περισσότερες απαντήσεις)			
Νεφρική δυσλειτουργία (39.4%)	Καταθλιπτική διάθεση (28.7%)	Μυϊκή ατροφία (18.6%)	Καρκίνος ορθού (2.3%)
Διαταραχές μνήμης (15.9%)	Καρδιακή ανεπάρκεια (34.8%)	Ρευματική νόσος (9.2%)	Δεν γνωρίζω (32.5%)
Καμία από τις απαντήσεις δεν ισχύει (2.1%)			
13. Η καρδιακή ανεπάρκεια αντιμετωπίζεται με: (περισσότερες απαντήσεις)			
Ψυχοθεραπεία (7.2%)	Βηματοδότη (39.7%)	Διατροφή (47.9%)	Φωτοθεραπεία (0.8%)
Εγχείρηση καρδιάς (30.3%)	Ομιλητική θεραπεία (1.9%)	Άθληση (38.9%)	Φαρμακοθεραπεία (47.1%)
Κατάκλιση (15.1%)	Χημειοθεραπεία (4.7%)	Βελονισμός (28.5%)	Δε γνωρίζω (26.9%)

(2.3%)	(0.3%)	(2.3%)	(20.2%)		
Καμία από τις απαντήσεις δεν ισχύει					
(1.6%)					
14α. Έχετε παρευρεθεί ποτέ σε εκδηλώσεις για την Ημέρα Καρδιακής Ανεπάρκειας;		Ναι	Όχι		
		(9.5%)	(90.5%)		
14β. Αν ναι, ποια χρονιά;					
2015	2016	2017	2018	Άλλη χρονιά	Δε γνωρίζω
(0.7%)	(0.7%)	0.8%)	(2.3%)	(2.1%)	(1.2%)

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΤΗΣ ΕΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Νοσοκομείο Παπανικολάου : Ζαρίφης Ιωάννης, Σταυράτη Αλεξία, Βιβή Σαατσόγλου, Πένυ Κλειτσιώτη

ΓΝΘ. Ιπποκράτειο: Βασίλης Βασιλικός, Κωνσταντίνος Μπακογιάννης, Αντώνης Φραγκάκης, Αντώνιος Αντωνιάδης, Στέργιος Τζήκας, Δημήτριος Μουσελίμης, Αναστάσιος Τσαρουχάς

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Γιώργος Κοχιαδάκης, Άρτεμις Κωστάκη, Μιχαήλ Βερνάρδος, Σταμάτης Σταυράκης, Κων/νος Ρούφας, Δέσποινα Χατζηλιάδου.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Παναγιώτα Κωστάκου, Γιώργος Βίτσας, Στέλιος Χαντανής, Αρχοντούλα Μιχελόγκωνα, Αλέξανδρος Καμαράτος

ΑΓΡΙΝΙΟ

Νίκος Μάτσας, Θανάσης Πανόπουλος, Χρήστος Σερλεμές, Δημήτρης Κώτσας.

ΑΘΗΝΑ

Ιωάννης Κανακάκης, Χριστίνα Χρυσόχου, Αναστασία Κίτσιου, Ιωάννης Παρίσης, Δημήτρης Καρατζάς, Ματίνα Κούβαρη, Ευαγγελία Τζοροβίλη, Αλεξάνδρα Φωσκόλου, Ευαγγελία Μπέη, Γεωργία Βογιατζή, Ιωάννης Ανδρικού, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Θεόδωρος Καλός, Παναγιώτης Ξύδης, Κωνσταντίνος Κατσάς, Ευαγγελία Δαμίγου, Χριστίνα Κυριακή Ζαχαράκη, Ελένη Αντωνίου, Ευτυχία Παρασκευουλάκου, Δημήτρης Διαμαντής, Γεωργία Χαμπηλομάτη, Κωνσταντίνα Μωρογιάννη, Στέλλα Γιαννάτου, Κλέαρχος Παναγιώτης Κουστουμπαρδης, Μενέλαος Σκαρλάτος.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Γιάννης Γουδέβενος, Κατερίνα Νάκα, Άννα Κότσια, Αηδόνης Ράμμος, Ιλιάδα Δήμου.

ΠΑΤΡΑ

Διονύσης Κτενάς και ομάδα φοιτητών